

Aan MBZK en SBZK
Van DGOBDR/D&B

nota

Kamerbrief weerbaarheid verkiezingsproces TK verkiezing
22 november

TER AKKOORD

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2023-0000661035

Datum
27 oktober 2023

Opgesteld door

Samengewerkt met
OIV, DS

Bijlage(n)
1

Aanleiding

MSZW heeft tijdens het Commissiedebat Buitenlandse inmenging en beïnvloeding van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 4 oktober jl. een brief toegezegd namens MBZK over het tegengaan van ongewenste buitenlandse inmenging en beïnvloeding bij de Tweede Kamerverkiezing van 2023.

Geadviseerd besluit

Akkoord op verzenden van de kamerbrief weerbaarheid verkiezingsproces Tweede Kamerverkiezing 22 november aan de Tweede Kamer door MBZK, mede namens SBZK.

Kern

- De brief focust op de verkiezingen en desinformatie. Daarom is het advies de brief mede namens SBZK aan de Kamer te verzenden.
- De brief benadrukt de robuustheid van het verkiezingsproces in Nederland. Maar ontwikkelingen in de (online) wereld vragen om een continue analyse van de risico's voor de integriteit van het verkiezingsproces.
- De brief bevat daarom een overzicht van mogelijke risico's en de maatregelen die BZK heeft genomen deze risico's te mitigeren.
- De brief eindigt met enkele vervolgstappen die bestaan uit het uitzetten van onderzoeken en het opstarten van een structurele dialoog met de internetsector. De resultaten van deze vervolgstappen kunnen door het kabinet worden gebruikt om het beleid waar nodig te herzien.
- In de brief wordt de Kamer daarnaast geïnformeerd over:
  - Het verlies van de trusted flagger status bij X en het voornemen van SBZK met het platform in gesprek te gaan;
  - Gesprekken tussen de Europese Commissie en platformen in Den Haag over de implementatie van de DSA door platformen in de context van Europese verkiezingen, waaronder de Nederlandse.
  - Het onderzoek van de Europese Dienst voor Extern Optreden naar Foreign Information Manipulation and Interference in media van derde landen over de Nederlandse verkiezing.

Toelichting

Politieke context

In de Kamer is veel aandacht voor de weerbaarheid van de verkiezing en de mogelijke invloed van desinformatie op het verkiezingsproces.

Onze referentie

2023-0000661035

Datum

27 oktober 2023

Communicatie

Communicatiemedewerkers van Team Verkiezingen werken aan een woordvoeringslijn en bericht over de Kamerbrief voor wanneer deze wordt verzonden.

In de media is veel aandacht voor de invloed van desinformatie op het verkiezingsproces. Zo heeft het NRC recentelijk vragen gesteld aan BZK over desinformatie en de trusted flagger status van het ministerie. Dit heeft geleid tot het artikel in bijlage 2.

In de brief zitten een aantal toezeggingen:

- Eventuele meldingen door trusted flaggers en de resultaten van het onderzoek van de EDEO zullen worden meegenomen in de evaluatie van de verkiezingen.
- De Europese Commissie spreekt in Den Haag met Google, Meta, TikTok en X over de implementatie van de DSA door platformen in de context van Europese verkiezingen, waaronder de Nederlandse. Het ministerie van BZK sluit aan en rapporteert hierover in de evaluatie van de verkiezing.
- De staatssecretaris van BZK wil X voor de verkiezingen bevragen op de consequenties hiervan en zal het platform wijzen op de verplichtingen binnen de Digital Services Act.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief weerbaarheid verkiezingsproces Tweede Kamerverkiezing 22 november 2022	
2	Artikel NRC – Wat doen sociale media tegen de verspreiding van nepnieuws rond de verkiezingen	